

הודעה לתקשורת

אתר: www.cbs.gov.il דוא"ל: info@cbs.gov.il פקס: 02-6521340

ירושלים, י"ג בכסלו, התשע"ט
21 בנובמבר, 2018
345/2018

נשים נפגעות עבירה - נתונים מתוך סקר ביטחון אישי 2017 Women as Victims of Crime - Findings from the Personal Security Survey 2017

ב-2014 החלה הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה לבצע מדי שנה ובאופן שוטף את סקר ביטחון אישי (נפגעי עבריינות) בהזמנת המשרד לביטחון הפנים ובמימונו. סקר ביטחון אישי שוטף מבוצע במרבית מדינות המערב, והוא משמש למדידת היפגעות מהעבריינות המדווחת והלא מדווחת למשטרה ולתכנון ולקביעה של מדיניות מבוססת נתונים. הדוח המסכם את סקר 2017 התפרסם באתר הלמ"ס באוקטובר 2018¹ ויתפרסם בקרוב גם באתר המשרד לביטחון הפנים.

בסקר נבדקו תחושת הביטחון האישי והיקף ההיפגעות מעבירות מסוגים שונים של תושבי ישראל בני 20 ומעלה, היפגעות של ילדים ובני נוער במשק הבית, והיפגעות מעבירות רכוש כנגד משק הבית בשנה שקדמה לסקר. הסקר מתייחס לאוכלוסייה הקבועה של מדינת ישראל, בגיל 20 ומעלה. גודל המדגם עומד על כ-7,000 נדגמים. שיטת איסוף הנתונים בסקר מורכבת וייחודית. הנתונים נאספים בשתי שיטות עיקריות - מרבית השאלונים מולאו בריאיון טלפוני שערך סוקר (כ-89%), היתר מולאו באופן עצמי באינטרנט (כ-11%) ומעט מאוד מהשאלונים מולאו באופן עצמי ונשלחו באמצעות הדואר. אחוז ההיענות הכללי לסקר עמד על כ-68%. להלן כמה ממצאים מתוך נתוני הסקר, המדגישים הבדלים בין המינים בקרב נפגעי עבריינות בישראל והמציגים את היקפי ההיפגעות של נשים בנות 20 ומעלה בישראל מעבירות שונות כגון הטרדה מינית, אלימות או איום באלימות ועוד.

בקרב בני 20 ומעלה

- במהלך השנה שקדמה לסקר נפגעו כ-324 אלף נשים (11.6% מכלל הנשים בנות 20 ומעלה) מעבירות מסוגים שונים.
- כ-96 אלף נשים (3.4% מכלל הנשים בנות 20 ומעלה) נפגעו במהלך השנה שקדמה לסקר מהטרדה מינית.
- כ-66 אלף נשים בנות 20-34 נפגעו במהלך השנה שקדמה לסקר מהטרדה מינית (7.5% מכלל הנשים בנות 20-34).

¹ ראו: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה (2018). [סקר ביטחון אישי 2017](#), פרסום מס' 1731, ירושלים: המחבר.

- מנתוני הסקר עולה כי כמעט כל הנפגעות מהטרדה מינית (97.0%), לא דיווחו על כך למשטרת ישראל.
- כ-87 אלף נשים (3.1% מכלל הנשים בנות 20 ומעלה) נפגעו במהלך השנה שקדמה לסקר **מאלימות או מאיום באלימות**.
- 41.1% מקרב נשים בנות 20 ומעלה שנפגעו מאלימות או מאיום באלימות הכירו את התוקף או לפחות את אחד התוקפים.
- יותר ממחצית מהנשים (53.2%) בנות 20 ומעלה שנפגעו מאלימות או מאיום באלימות לא דיווחו על כך למשטרת ישראל.
- נמצא כי **נשים מרגישות פחות בטוחות ללכת לבד באזור מגוריהן בשעות החשכה לעומת גברים**. 79.3% מהנשים חשות ביטחון לעומת 91.7% מהגברים.

[להגדרות והסברים לנתוני התרשימים](#)

בשנת 2017, כ-324 אלף נשים בנות 20 ומעלה נפגעו מעבירות שונות (11.6% מכלל הנשים). בשנה זו, העבירות הנפוצות ביותר מבין העבירות שנחקרו בקרב הנשים היו: גנבה (3.5%), הטרדה מינית (3.4%), אלימות או איום באלימות (3.1%), עבירה מקוונת (3.0%).

היפגעות של נשים מהטרדה מינית ומאלימות

- כ-96 אלף נשים (3.4% מכלל הנשים בנות 20 ומעלה) נפגעו במהלך השנה שקדמה לסקר מהטרדה מינית.
- בקרב הנשים שהוטרדו מינית, עולה ש-30.5% הוטרדו בפעם האחרונה במקום עבודתן. מרביתן (85%) ציינו שהמטריד לא היה הממונה עליהן, אלא מישהו אחר במקום העבודה.
- 97% מהנשים שנפגעו מהטרדה מינית, לא דיווחו על כך למשטרת ישראל.
- הסיבות שבגינן נפגעות נמנעו מדיווח למשטרה הן: לא רצו להטריח את המשטרה במקרה פעוט ערך (25.3%), חוסר יכולת של המשטרה לטפל (18.7%), חוסר רצון של המשטרה לטפל (14.7%) או סיבה אחרת (37.8%).
- כ-32% מנפגעות הטרדה המינית פנו לגורמים אחרים שאינם משטרת ישראל.
- 50.2% מנפגעות הטרדה המינית העידו כי הפגיעה האחרונה גרמה להן נזק (נזק בעבודה כגון הפסד ימי עבודה, הפסד שכר, פיטורים וכו', נזק נפשי/רגשי כגון לחץ, טראומה, בושה, חוסר אונים וכו' או נזק אחר).² נמצא כי סוג הנזק השכיח ביותר היה נזק נפשי/רגשי (45.4%).
- כ-87 אלף נשים (3.1% מכלל הנשים בנות 20 ומעלה) נפגעו במהלך השנה שקדמה לסקר מאלימות או מאיום באלימות.
- 41.1% מהנשים שנפגעו מאלימות או מאיום באלימות הכירו את לפחות את אחד התוקפים.

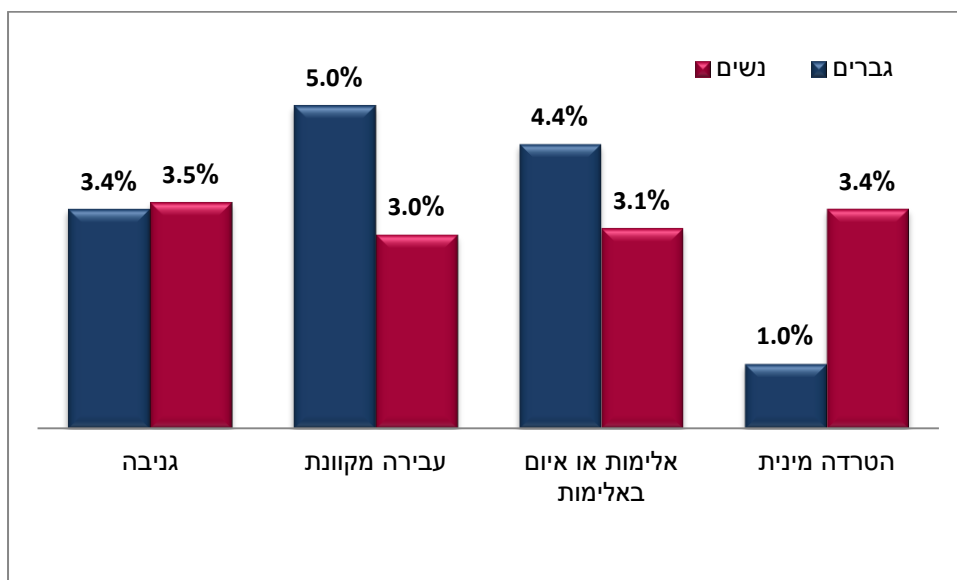
² אפשר לדווח על כמה סוגי נזק.

- בקרב הנפגעות מאלימות, 66.4% נפגעו מאיומים (ללא פגיעה פיזית) ו-33.6% נפגעו מפגיעה פיזית.
- מקרב נשים שנפגעו מאלימות או מאיום באלימות 65.9% העידו כי הפגיעה האחרונה גרמה להן נזק (אחד או יותר מאלה:³ נזק גופני, נזק לרכוש, נזק בעבודה, נפשי/רגשי או נזק אחר). נמצא כי סוג הנזק השכיח ביותר (62.5%) הוא נזק נפשי/רגשי (לחץ, טראומה, בושה, חוסר אונים וכו').

היפגעות של הפרט מעבירות⁴ - הבדלים לפי מין וגיל

- על פי נתוני סקר ביטחון אישי לשנת 2017, יותר נשים נפגעו מהטרדה מינית מאשר גברים (3.4% מהנשים לעומת 1.0% מהגברים). אחוז ההיפגעות של נשים וגברים מעבירת גנבה דומה (3.5% ו-3.4%, בהתאמה). לעומת זאת, גברים נפגעו באחוזים גבוהים יותר מאשר נשים מעבירה מקוונת (5.0% לעומת 3.0%, בהתאמה) ומאלימות או מאיום באלימות (4.4% לעומת 3.1%, בהתאמה).

תרשים 1 - אחוז נפגעי עבריינות בקרב בני 20 ומעלה, לפי סוג עבירה ומין, 2017

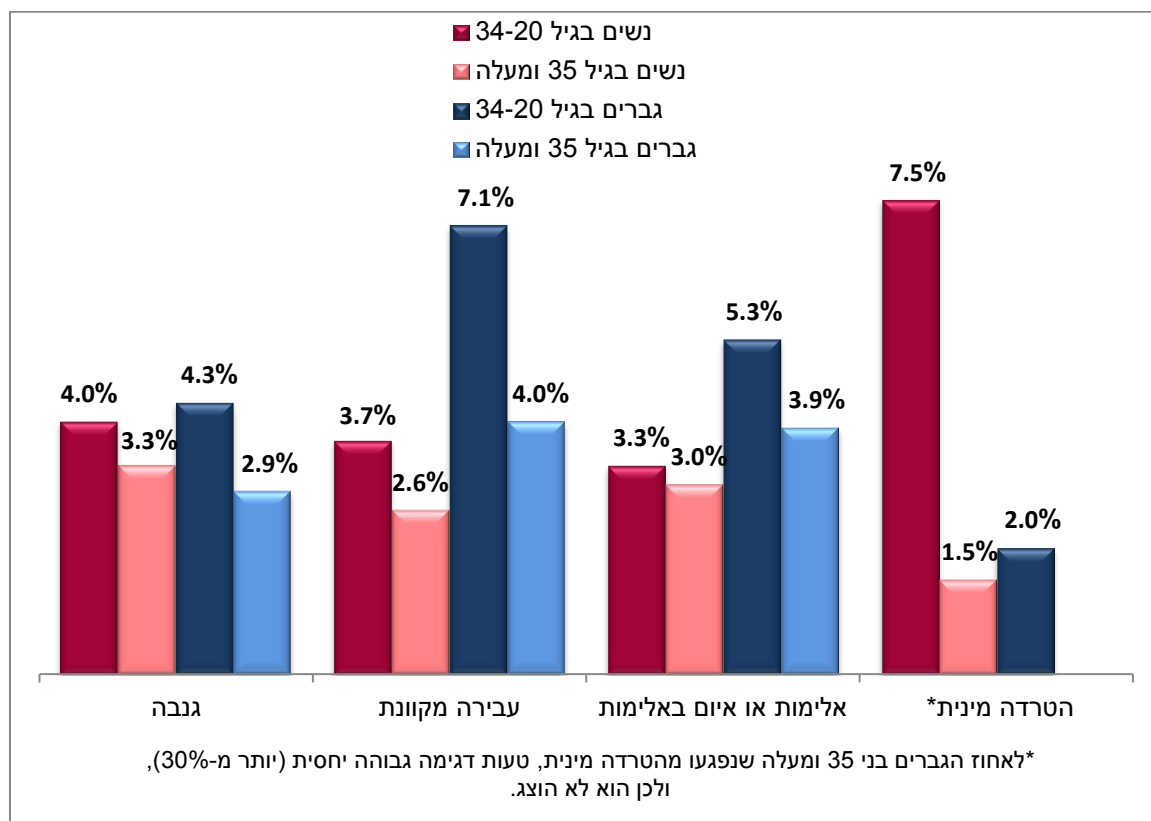
- בסקר נבדקה גם תחושת הביטחון האישי של גברים ונשים להסתובב בחשכה באזור מגוריהם והחשש להיפגע מאלימות באזור מגוריהם.
- נמצא כי נשים מרגישות פחות בטוחות ללכת לבד באזור מגוריהן בשעות החשיכה לעומת גברים. 79.3% מהנשים מרגישות בטוחות במידה רבה ובמידה רבה מאוד ללכת לבד באזור מגוריהן בשעות החשיכה לעומת 91.7% מהגברים.
- נמצא גם כי נשים חוששות יותר מגברים להיפגע מאלימות באזור מגוריהן. 11.5% מהנשים חוששות במידה רבה ובמידה רבה מאוד להיפגע מאלימות באזור מגוריהן לעומת 5.7% מהגברים.
- שיעורי ההיפגעות של בני 20-34 היו גבוהים יותר משל בני 35 ומעלה בכל סוגי העבריינות – הן בקרב גברים הן בקרב נשים.

³ אפשר לדווח על כמה סוגי נזקים.

⁴ סוגי העבירות השונים מופיעים בהגדרות שבסוף ההודעה.

- בקרב נשים בנות 20-34 אחוז הנפגעות מהטרדה מינית היה גדול באופן ניכר (פי 5) מאשר בקרב נשים בנות 35 ומעלה (7.5% לעומת 1.5%, בהתאמה). בשאר העבירות הפערים בין קבוצות גיל אילו היו מתונים יותר (ראו תרשים 2). את שיעור עבירות המין אי אפשר לפרסם עקב טעות דגימה גדולה מדי.
- האחוז הגבוה ביותר של היפגעות מהטרדה מינית היה בקרב נשים בנות 20-34 (7.5%). אחוז זה היה גבוה באופן ניכר מאשר בקרב גברים בני 20-34 (2.0%). דהיינו, אחת מכל 13 נשים בנות 20-34 נפגעו מהטרדה מינית, לעומת אחד מכל 50 גברים באותם הגילים.

תרשים 2 - אחוז נפגעי עבריינות בני 20 ומעלה, לפי סוג עבירה, מין וקבוצת גיל, 2017

הגדרות והסברים

אוכלוסיית הסקר

אוכלוסיית הסקר היא האוכלוסייה הקבועה של מדינת ישראל, בגיל 20 ומעלה במשקי בית. היא כוללת גם את דיירי המוסדות אשר שוהים במוסד שלא לצרכים טיפוליים, כגון מעונות סטודנטים, מרכזי קליטה ותוכניות דיור מוגן לאוכלוסייה המבוגרת. עולים חדשים נכללים באוכלוסיית הסקר רק אם עלו לישראל חצי שנה או יותר לפני מועד הריאיון.

קבוצות שאינן נכללות באוכלוסיית הסקר: דיירים במוסדות טיפוליים או דיירים שלא ניתן ליצור קשר עימם (כגון בתי אבות, בתי חולים למחלות כרוניות, בתי סוהר), תושבי ישראל אשר שהו בחו"ל יותר משנה ברציפות בעת הסקר, דיפלומטים זרים השוהים בישראל שנה או יותר ברציפות, עולים חדשים אשר עלו ארצה פחות מחצי שנה לפני מועד הריאיון, בדווים ותושבים אחרים הגרים מחוץ ליישובים מוכרים.

עבירה - התנהגות אסורה ובת-עונשין על פי הוראות החוק, מעשה הכרוך בהפרת חוק או בהפרת תקנה.

מעשה או מחדל אשר בעצם עשייתו, יש עבירה על החוק ועל הכללים שנקבעו בחוקי המדינה.

עבריינות - פעילות הנעשית בניגוד לחוק.

נפגעי עבריינות - קורבנות או נפגעים כתוצאה מפעילות עבריינית.

פשיעה מדווחת - פשיעה או מעשה עבריינות אשר דווחו ו/או תועדו במשטרת ישראל. הפשיעה המדווחת היא חלק מהסטטיסטיקה הפלילית של משטרת ישראל. הסטטיסטיקה מהווה חלק יחסי של הפשיעה הקיימת בחברה בישראל.

פשיעה לא מדווחת - אירועי פשיעה המתרחשים ואינם מדווחים לאף גורם ממוסד או רשמי, ובכלל זה למשטרת ישראל.

תחושת הביטחון האישי - תחושה סובייקטיבית של האדם המבטאת את הסטטוס של ביטחונו האישי.

תחושת הביטחון האישי קשורה להגנה על גופו, נפשו ורכושו של האדם מפני קשת רחבה מאוד של איומים בחיי היום-יום, וביניהם פגיעה מפשיעה וחשיפה לעבריינות.

שאלות על סוגי העבירות השונים מתוך שאלון הסקר

בסקר נבדקה היפגעות של נדגמים בני 20 ומעלה והיפגעות של ילדים עד גיל 18 (אם נמצאים) במשק הבית של הנדגמים במהלך השנה שקדמה לסקר מכמה סוגי עבירות, להלן הפירוט.

- **עבירת גנבה** - האם נגנב ממך ללא שימוש בכוח וללא איום בשימוש בו, דבר מה כגון ארנק או טלפון נייד? לא כולל גנבה מדירה ומרכב.
 - **עבירת אלימות או איום באלימות** - האם נפגעת מעבירת אלימות או מאיום באלימות בביתך או מחוץ לביתך: היכו אותך, איימו עליך, חטפו ממך תיק, שדדו אותך וכדומה?
 - **הטרדה מינית** - האם הטרידו אותך מינית? הטרדה מינית עלולה להיעשות במילים או בהתנהגות כלפי גבר או כלפי אישה בכל גיל. כגון רמיזות מיניות, הערות מיניות, הצצה.
 - **עבירת מין** - האם נפגעת מעבירת מין כגון מעשה מגונה, ניסיון לאונס או אונס?
 - **עבירה מקוונת (Cyber Crime)** - הכוונה היא לעבירות שבוצעו כלפיך באמצעות מערכות ממוחשבות כגון הפצת מידע אישי ברשתות חברתיות כמו פייסבוק או וואטסאפ.
- השאלה בסקר היא: האם נפגעת באופן אישי מעבירות מכוונות ולא אקראיות כגון גנבת מידע דרך אתרי אינטרנט, התחזות או איום באמצעות מערכות ממוחשבות?

הסקר בוחן גם היפגעות מעבירות רכוש כלפי משק הבית במהלך 12 החודשים האחרונים. להלן פירוט סוגי העבירות.

- **גנבת רכוש מדירה** - האם נגנב רכוש מדירתכם או מחוץ לדירה (חצר, מחסן או כניסה לבית)?
- **פריצה לדירה** - האם פרצו או ניסו לפרוץ לדירתכם או לסביבתה (חצר, מחסן או כניסה לבית) מבלי לגנוב דבר?

- **גנבת מכונית** - האם נגנבה מכונית שעמדה לרשותך או לרשות בני משק הבית?
- **פריצה למכונית** - האם פרצו או גנבו חלקי רכב או חפצים ממכונית שעמדה לרשות בני משק הבית? (לא כולל חפצים שנגנבו במהלך גנבת המכונית)
- **גנבת אופנוע** - האם נגנב אופנוע שעמד לרשות בני משק הבית?
- **גרימת נזק לאופנוע** - האם נגרם נזק או נגנבו חלקים מאופנוע שעמד לרשות בני משק הבית? (לא כולל חפצים שנגנבו במהלך גנבת האופנוע)

בנוסף על כך, בסקר נבחנת רמת הביטחון האישי שחשים בני 20 ומעלה באמצעות שלוש שאלות עיקריות:

- **באיזו מידה אתה מרגיש בטוח ללכת לבד באזור מגוריך בשעות החשכה?** (במידה רבה מאוד, במידה רבה, במידה מועטה, כלל לא)
- **באיזו מידה אתה חושש להיפגע מאלימות באזור מגוריך?** (במידה רבה מאוד, במידה רבה, במידה מועטה, כלל לא)
- **באופן כללי, באיזו מידה אתה חש ביטחון אישי באזור מגוריך?** (במידה רבה מאוד, במידה רבה, במידה מועטה, כלל לא)

לסקר נוספה שאלה חדשה בתחום רמת הביטחון האישי הנוגעת למידת החשש משימוש באינטרנט והחשיפה להיפגעות מעבירות מקוונות:

- **באיזו מידה אתה חושש להיפגע מעבירה מקוונת, כתוצאה משימוש באינטרנט? כגון גנבת מידע דרך אתרי אינטרנט, התחזות או איום באמצעות מערכות ממוחשבות** (במידה רבה מאוד, במידה רבה, במידה מועטה, כלל לא)

נושאים נוספים שנבחנו בקרב בני 20 ומעלה בסקר:

- **עבירות זיוף** - האם נפגעת באופן אישי ומכוון מעבירת זיוף (מסמכים, שיקים וכו')?
- **היפגעות מרעש** - באיזו תדירות נפגעת בסביבת מגוריך מרעש לאחר השעה 11 בלילה? (אף פעם, פחות מפעם בחודש, פעם או פעמיים בחודש, כל יום או כמעט כל יום)
- **בריונות בכביש** - באיזו מידה נפגעת כנהג, נוסע או הולך רגל, מהתנהגות אלימה בכביש כגון קללות, איומים, חסימת מעבר או נהיגה מסכנת? (אף פעם, פחות מפעם בחודש, פעם או פעמיים בחודש, כל יום או כמעט כל יום)